

De Child Welfare Committee en de governmentalisering van kinderrechten in de periode 1926-1930

Student: N. Schoemaker (S3797724)

Begeleider: dr. L. van Haaften

2e beoordelaar: dr. D. van Bergen

Rijksuniversiteit Groningen

Faculteit der Gedrags- en Maatschappijwetenschappen

Bachelorwerkstuk Academische Opleiding Leraar Basisonderwijs

Juni 2022

Abstract

Despite terms such as ‘child welfare’ and ‘child rights’, in the twentieth century the child was seen as irrational, innocent and vulnerable. During this time, the discourse about child welfare and children's rights has long been seen from a paternalistic and objectifying perspective.

Some historians already pointed out the important role of the CWC in the early emergence of a transnational governance regime for children. However, a systematic study of how the CWC had influenced the promotion of children's rights is still lacking. This thesis therefore investigates the role of a ‘child rights governance regime’ and attempts to find an answer to the question: ‘How did the CWC contributed to a governmentalization of children's rights in the period 1926-1930?’. First, the focus will be on the establishment of the CWC and its role as a protector and developer of child welfare and children's rights during the after match.

Through analysing the agenda setting role and the work of the committee, the impact of the CWC on the development of legislation at the (inter-)national level and on social policy in the field of children will be examined. This thesis also includes an overview of the discussion held during the sessions of the CWC.

*“De mensheid is het kind het beste verschuldigd dat het te geven heeft.”*¹

---

¹ ‘The Geneva Declaration of the Right of the Child’ (26 september 1924).

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Theoretisch kader	7
Methode.....	8
1. Hoe ontwikkelde de CWC zich als organisatie ten behoeve van de promotie van kinderrechten in de periode 1926-1930?	9
Kinderrechten en de League of Nations	9
Oprichting van de Child Welfare Committee (CWC)	11
2. Welke onderwerpen werden geagendeerd door de CWC in de periode 1926-1930?	14
Organisatie van de CWC	14
De agendazettende macht van de CWC in de periode 1926-1930	15
Tussen conclusie.....	22
3. Over welke middelen en technieken beschikte de CWC in de periode 1926-1930 om invloed uit te oefenen op de beleidsagenda's van natiestaten?	23
Bijstand en repatriëring van buitenlandse minderjarigen	23
Effecten van cinematografie	27
Conclusie en discussie.....	30
Referentielijst	33
Secundaire bronnen	33
Archief	35

Inleiding

Op 20 november 1989 is door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties het Verdrag inzake de Rechten van het Kind aanvaard.² De rechten van het kind zijn in dit Verdrag vastgelegd in 54 artikelen. De beweging voor kinderrechten die hieruit voortkwam, heeft een diepe impact gehad op de wijze waarop nationale overheden invulling hebben gegeven aan het principe van kinderrechten. Echter werden er al ruim voor het ontstaan van dit Verdrag discussies gevoerd rondom het welzijn en de rechten van kinderen. Al sinds het begin van de twintigste eeuw zien we de spreiding van autoriteit en de innige verwevenheid tussen een reeks actoren in het beheer van kinderrechten (Holzscheiter et al., 2019). Het benadrukken van het belang van het kind heeft in deze eeuw tot een ontwikkeling en transformatie van kinderrechten geleid. Kinderen werden gezien als dragers van hetzelfde recht als volwassenen in plaats van het benadrukken van kinderrechten als afzonderlijke rechten (Sandin, 2011).

In de loop der tijd is de zichtbaarheid van het kind sterk toegenomen door de opkomst van een mondiaal discours over kinderrechten. Verschillende onderzoekers hebben betoogd dat zich iets heeft ontwikkeld als een ‘child rights governance regime’ (Duhn, 2018; Holzscheiter et al., 2019; Smith, 2016). Regeringen geven hierbij prioriteit aan kinderen in hun wetten, beleid, budgetten en instellingen (Save the Children, 2011). Dit alles vereist nauwe samenwerking tussen maatschappelijke organisaties, gemeenschappen, regeringen en particuliere sectoren, even als kinderen, om de naleving van de rechten van het kind te waarborgen. Kinderen worden hierbij zowel door mainstreaming-processen, implementatiestrategieën als door de oprichting van instellingen die zich inzetten voor kindermwelzijn tot onderwerp van bestuur gemaakt (Holzscheiter et al., 2019). Als gevolg hiervan zijn er zowel door het wereldwijde bestuur als door de kinderen zelf sterkere eisen ontstaan voor sociale gerechtigheid en kent het begrip ‘kindertijd’ een steeds nauwkeurigere betekenis. De rol van ‘governance’ dient hierbij niet alleen ter monitoring en evaluatie van de kinderrechten (Save the Children, 2011), maar het erkennen en implementeren van de rechten dient volgens Sköld en Cromdal (2019) ook als maatstaf voor de nationale staten en hun beleid omtrent kindermwelzijn (Holzscheiter et al., 2019). Governance kan hierbij gezien worden als een wisselwerking tussen de theoretisch geformuleerde kinderrechten en de uitvoering van rechten in de praktijk (Holzscheiter, 2018).

---

² ‘Convention of the Rights of the Child’ (20 november 1989).

De institutionalisering van kinderrechten in het domein van de internationale politiek kent een lange geschiedenis. Al in 1924 werd de noodzaak van het verlenen van bijzondere zorg aan het kind vermeld in de Verklaring van Genève inzake de Rechten van het Kind.³ Dit was daarmee de eerste officiële verklaring rondom de rechten van het kind. Hoewel in deze Verklaring mannen en vrouwen van alle naties erkenden dat de mensheid het kind het beste verschuldigd is dat het te geven heeft, zijn deze rechten vaak niet zo universeel als wordt gesuggereerd. Het kinderrechten discours is bekritiseerd voor een te theoretische en naïeve benadering van kinderwelzijn (Barnes, 2015). Ook wordt vaak genegeerd dat de ideeën over kinderrechten onder specifieke historische omstandigheden zijn ontwikkeld en door een specifiek groep van hoofdzakelijk Westerse actoren (Balagopalan, 2012; Spivak, 1999; Wall, 2016). Kinderrechten worden bekritiseerd als ze opgesteld werden op basis van een reeks Westerse historische waarden en als niet zondermeer te vertalen naar lokale omstandigheden (Balagopalan, 2012). Als mogelijk gevolg konden rechten voor bepaalde groepen jongeren onttrokken worden (Spivak, 1999). Het concept van (kinder-)rechten zou moeten worden betwist om verborgen rechtvaardigheden voor onderdrukking aan het licht te brengen.

Historisch onderzoek naar de opkomst van een child rights governance regime heeft zich met name geconcentreerd op de ontwikkelingen rondom 1989. In deze periode werd het Verdrag inzake de Rechten van het Kind opgesteld en geïmplementeerd. De bewegingen die voorafgaande aan dit Verdrag hebben plaatsgevonden zijn veel minder onderzocht. Al in 1919, pleitten de ondertekenaars van het Verdrag van Versailles en de oprichters van de League of Nations voor de bescherming van jongeren ten gevolge van de Eerste Wereldoorlog. Hier werden dan al de eerste initiatieven genomen om tot een soort child rights governance regime te komen.

De discussies rondom het welzijn van kinderen vonden hun weg naar de League via verschillende commissies die internationale discussies en intergouvernementele overeenkomsten van het vooroorlogse tijdperk voortzetten (Fuchs, 2007a). In 1925 werd als initiatief van de League een nieuw technisch orgaan opgericht om alle organisaties van de juiste informatie te voorzien: The Child Welfare Committee (CWC). De CWC zou dienen als adviesorgaan om de League te adviseren over de te nemen maatregelen (Droux, 2015) en fungeerde als pressiegroep om hun agenda naar voren te brengen en toe te zien op de beloften die landen hadden gedaan (Fuchs, 2007a). Het uiteindelijke doel van de commissie was het ondersteunen en beïnvloeden van staten bij het opzetten van het beleid rondom het welzijn

---

³ 'The Geneva Declaration of the Right of the Child' (26 september 1924).

van kinderen. Daarbij richtte het zich op systemische, onderliggende en/of structurele aspecten die het opzetten van kinderrechten bevorderen of belemmeren (Save the Children, 2011).

In deze scriptie zal de rol van de CWC bij het prille begin van het ontstaan van een ‘global child governance regime’ worden onderzocht. Enkele historici hebben al gewezen op de belangrijke rol van de CWC in het vroege begin van het ontstaan van een transnationaal governance regime voor kinderen (Droux, 2015; Droux, 2016; Fuchs, 2007a; Fuchs, 2007b; Marshall, 1999; Pedersen, 2007). Een systematisch onderzoek naar hoe de CWC van invloed is geweest in het promoten van de rechten van het kind ontbreekt echter nog.

Theoretisch kader

Het onderzoeken van de invloed van internationale organisaties vormt een theoretische uitdaging. De macht van internationale organisaties is formeel relatief gering, omdat natiestaten de belangrijkste politieke actoren zijn. Toch is gebleken dat internationale organisaties belangrijke spelers zijn geweest in de opkomst van het ‘global governance regime’. Zij kunnen invloed uitoefenen op welke onderwerpen er op de politieke agenda komen. Daarnaast nemen zij een belangrijke rol in bij het actief verzamelen van kennis en het harmoniseren van beleidspraktijken. Om de politieke invloed van de CWC zichtbaar te maken zal gebruik worden gemaakt van de theorie van de Franse filosoof Michel Foucault en het gebruik van zijn begrip ‘governmentality’ (Foucault, 1991; Simons & Masschelein, 2006). Dit neologisme is een samensmelting van de Engelse begrippen ‘government’ en ‘mentality’ en focust zich op de invloeden van de ratio in overheidspraktijken. Foucault’s werk nodigt uit tot het onderzoeken van de rol van het ratio en de invloed op de mensen die geregeerd worden (Foucault, 1991). Samengevat ligt de kracht van onderzoek op basis van governmentality in de blootstelling van de manier waarop machtsrelaties verweven zijn met kennis.

Vaak wordt macht geassocieerd met het regeren over iets of iemand, en het beperken van de vrijheid van anderen: de negatieve vorm van macht. Foucault (1991) wijst met het begrip van ‘governmentalisering’ op een ander soort macht: de macht die wordt uitgeoefend in kennisstructuren. Anders gezegd, een vorm van macht door het beïnvloeden van de rationaliteit van bestuur door middel van discoursen, statistieken en andere vormen van kennis. Governmentalisering wordt hier gebruikt als concept om te begrijpen hoe de CWC als internationale organisatie invloed kon uitoefenen op onderwerpen die eigenlijk tot het domein van de natiestaten behoorden. De hoofdvraag van dit onderzoek is: ‘welke rol speelde de CWC bij de governmentalisering van kinderrechten in de periode 1926-1930?’. Daarbij zal

worden gekeken naar de manier waarop de CWC nieuwe onderwerpen agendeerde en de wijze waarop het beleidspraktijken ten aanzien van kindwelfare wilde harmoniseren.

Methode

Voor dit historisch onderzoek naar de activiteiten van de CWC in de periode 1926-1930 zullen de rapporten van de Child Welfare Committee worden geanalyseerd. Deze bronnenset is afkomstig uit het archief van de League of Nations en sinds december 2021 online beschikbaar gekomen. Het archiefmateriaal dat geraadpleegd wordt voor deze scriptie zijn de verslagen van de vergaderingen van de CWC uit de periode 1926-1930 (“reports on the work of the first session t/m the sixth session”). Deze bronnen bieden inzicht in de aanwezigen, de onderwerpen die werden geagendeerd, de door de CWC ontwikkelde initiatieven en de daarbij ingezette middelen. Daarnaast zal er al bestaande literatuur worden aangehaald om te bekijken wat er al bekend is over deze organisatie en haar agendasetting. Om de onderzoeksvraag te beantwoorden, moet er eerst een antwoord worden gegeven op de volgende deelvragen:

- 1) ‘Hoe ontwikkelde de CWC zich als organisatie ten behoeve van de promotie van kinderrechten in de periode 1926-1930?’
- 2) ‘Welke onderwerpen werden geagendeerd door de CWC in de periode 1926-1930?’
- 3) ‘Over welke middelen en technieken beschikte de CWC in de periode 1926-1930 om invloed uit te oefenen op de beleidsagenda’s van natiestaten?’

Het antwoord op de eerste deelvraag zal bestaan uit een korte beschrijving en is daarnaast ook al summier beschreven in de inleiding van dit onderzoeksplan. Hierin zal beschreven worden hoe de CWC is ontstaan en hoe de CWC heeft bijgedragen aan de promotie van kinderrechten in de periode 1926-1930. In het bijzonder wordt hier stilgestaan bij de rol van de League of Nations en haar initiatief voor het oprichten van dit nieuwe technische orgaan. Voor het antwoord op de tweede deelvraag zullen de rapporten van de CWC van de periode 1926-1930 geanalyseerd worden. Er zal geanalyseerd en beschreven worden hoe de samenstelling van de CWC eruitzag en welke onderwerpen er wel of juist niet geagendeerd werden in de periode van 1926-1930. Voor het antwoord op de derde deelvraag zal gekeken worden naar de middelen en technieken die de CWC inzette om zo mogelijk invloed uit te kunnen oefenen op de beleidsagenda’s van natiestaten. Hiervoor zullen de rapporten van de CWC verder geanalyseerd worden. Tijdens deze analyse zal gefocust worden op de rol van de CWC in het monitoringsproces en het verzamelen van wetenschappelijk onderbouwde kennis als bijdrage aan de governmentalisering van kinderrechten op internationaal niveau.

1. Hoe ontwikkelde de CWC zich als organisatie ten behoeve van de promotie van kinderrechten in de periode 1926-1930?

Kinderrechten en de League of Nations

Eén van de internationale overheidsorganisaties waarbinnen gesproken werd over kinderrechten, was The League of Nations. Deze intergouvernementele organisatie werd op 25 januari 1919 opgericht en gevestigd in Genève als uitkomst van het Verdrag van Versailles nadat de geallieerden de Eerste Wereldoorlog hadden overwonnen (Tomuschat, 1995, p. 77). Het doel van de organisatie was in eerste instantie het behouden van vrede op langere termijn en daarmee het voorkomen van een volgende wereldoorlog. Met het oog op het oprichten van een confederatie om zo te blijven voldoen aan de geest van onafhankelijkheid die werd getoond in de verschillende naties, werd een uitvoerende unie voorgesteld om de verschillende ideeën uit te voeren. Daarbij werd een verbond als internationale grondwet voorgesteld, waardoor de verschillende naties dienden samen te werken om oorlogen in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen (Tryon, 1919). Hoewel met name de landen die een overwinning hadden behaald in de Eerste Wereldoorlog dit verdrag ratificeerden, keerde het Amerikaanse Senaat zich tegen dit verdrag. De Verenigde Staten ratificeerde als gevolg van de mening van Wilson over het zo nodig inzetten van geweld om een conflict op te lossen, het verdrag niet. Deze mening stond haaks op de wens van de Amerikanen om te ontwapenen en haar constitutie waarbij enkel het Amerikaanse congres kon bepalen of het land in oorlog ging (Pedersen, 2007).

Samenstelling van The League of Nations

De League of Nations handelde vanuit een huis van afgevaardigden, hier ook wel bekend als een Vergadering, als wel via een uitvoerende raad, ook wel de Raad van de Liga genoemd. Deze raad bestond uit een negental leden: de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, Frankrijk, Italië, Japan, België, Brazilië, Griekenland en Spanje. Waar de eerste vijf landen permanent in de Raad vertegenwoordigd waren, werden de overige vier landen tijdelijk gekozen om het vereiste aantal van negen leden te vormen. De instanties kwamen bijeen op afgesproken tijden. Het was de plicht van de leden van de League om de territoriale integriteit en de bestaande politieke onafhankelijkheid van alle leden te respecteren (Tryon, 1919). Iedere oorlog of wel oorlogsdreiging moest worden gezien als een punt van zorg voor de gehele League. Hierbij zou iedere actie ondernomen worden die effectief zou lijken om de vrede van de naties te beschermen. In geval van uiterste dreiging werd de Raad bijeengeroepen om actie te ondernemen. Het was de schoonste taak van ieder lid om iedere

gebeurtenis op het gebied van internationale betrekkingen die invloed had op het verstoren van de vrede tussen naties, aan het licht te brengen bij de Vergadering of de Raad (Tryon, 1919). Met het idee dat samenwerking op humanitaire gronden oorlogen in de toekomst zou kunnen helpen voorkomen, fungeerde de League als overkoepelende organisatie voor de hergroepering van alle bestaande en toekomstige internationale organisaties. Vanaf dat moment zou iedere nieuw opgerichte organisatie wiens doel het was om uitwisselingen tussen landen mogelijk te maken, deel uitmaken van de League (Marshall, 1999).

De League of Nations en hulp in tijden van nood

De League kreeg tijdens het interbellum niet enkel te maken met grensconflicten of oorlogen tussen leden van de League, maar ook met problemen van humanitaire aard. Sinds de oprichting van de League in 1919, beloofden zowel de ondertekenaars van het Verdrag van Versailles als de leden van de League jongeren te beschermen.⁴ De nood voor het beschermen van kinderen werd goed zichtbaar tijdens de opkomende vluchtelingenstroom als gevolg van de Eerste Wereldoorlog. Ten gevolge van het verwonden, vermoorden en het scheiden van kinderen en hun ouders, was de bescherming van veel kinderen ontnomen.⁵ Dringende hulp om deze crisis op te kunnen lossen was nodig gezien regeringen zelf over onvoldoende middelen beschikten.

Tijdens de eerste bijeenkomst van de League in 1920 werd als gevolg van deze onmiddellijke zorgen het eerste verzoek ingediend om oorlogskinderen als prioriteit te zien. Echter vielen kinderen in nood niet onder de directe verantwoordelijkheid van de League. Als reactie hierop werd door de Zwitserse delegatie op 18 december 1920 een motie ingediend. In deze motie werd gevraagd om als League samen te werken met bestaande internationale instanties die zich inzetten voor het welzijn en de bescherming van kinderen. De motie werd onmiddellijk aangenomen. Ook na het afnemen van de directe nood ten gevolge van de oorlog, werden er nieuwe eisen gesteld aan de League. Ditmaal hadden de eisen betrekking op de langdurige maatregelen ter bescherming van het kind, hierbij gericht aan alle kinderen. Uit angst voor concurrentie en de wens om als humanitaire organisaties samen te werken, werd in juni 1921 door drie organisaties, 'the League of Red Cross Societies' (LRCS); 'the International Committee of Red Cross' (ICRC) en 'the Save the Children International Union' (SCIU), aan de raad van de League gevraagd of er één sectie kon worden gewijd aan het

---

⁴ Covenant of the League, article 23. Ghéballi, "Aux origines de l'ECOSOC", p. 473.

⁵ Velge, H. (1978). General Secretary of the Congress, 22 January 1921, in PRO, F0371/6962.

verzamelen van documenten over de bescherming van het kind, om zo het uitwisselen van ideeën te vergemakkelijken en geld te besparen (Marshall, 1999).

Hoewel de secretaris-generaal terughoudend was in het samenvoegen van deze humanitaire organisaties en daarmee de nationale staten met de League, bleek al snel dat de financiële hulp van nationale staten niet gerealiseerd kon worden zonder het gezag van de League.⁶ In maart 1923 eiste de 'International Association for the Promotion of Child Welfare' (IAPCW) via de Belgische regering de meeste activiteiten van de humanitaire organisaties over te dragen aan de Raad van de League.⁷ Eric Drummond, de secretaris-generaal van de League, was in juni 1923 bereid om een nieuw lid aan te nemen die zich binnen de League bezig zou houden met het welzijn van kinderen. De League werd al snel de centrale bemiddelaar van internationale samenwerkingen waarbij het thema kindervelzijn naast vele andere thema's op de agenda kwam te staan.

Oprichting van de Child Welfare Committee (CWC)

Al voor de oorlog in 1914 werd er binnen veel internationale organisaties uitgebreid gesproken over problemen op het gebied van kindervelzijn. Via de verschillende internationale organisaties die zich inzetten voor het kindervelzijn en de discussies die hieruit voortkwamen, had het thema kindervelzijn zich een weg naar de agenda van de League gevormd (Fuchs, 2007b). Veel van deze initiatieven werden opgenomen in de agenda van de League. In 1925 werd er binnen de League een speciale commissie opgericht die zich in het bijzonder bezig zou houden met deze problemen: The Child Welfare Committee. Deze commissie zou dienen als een nieuw technisch orgaan dat de League moest adviseren over te nemen maatregelen op het gebied van kindervelzijn.⁸ Vertegenwoordigers van tien landen (Frankrijk, België, Groot-Brittannië, Denemarken, de Verenigde Staten, Italië, Japan, Polen, Uruguay en Spanje) en verschillende internationale organisaties maakten deel uit van deze commissie. Het belangrijkste verschil van deze commissie in vergelijking met andere commissies die zich inzetten voor kindervelzijn, was de onbepaalde agenda wat een bepaalde mate van vrijheid met zich meebracht (Knepper, 2011).

---

⁶ J. Nitobé, "Report on the First Ordinary Meeting of the Committee of the IAPCW", Brussels, July 1 and 2, 1922, ALON, 1919-1927, 13B, 21012/11316/R1028.

⁷ PRO, F0371/9436, W 1966. See also request of the Belgium government, 22 March 1923, C.217.1923.XII, in ALON, 1919-1946, Section Files, Social, S 152, 7, File entitled "Social Questions Section. Children's Welfare. Various Correspondance".

⁸ ALON [Archives of the League of Nations] (1926). Minutes. ASDN, C 264 M 103. 1926. IV: CPE/2e session, PV.

De strategie van de CWC was het benadrukken dat kinderen recht hebben op het beste wat de mensheid te geven heeft. Het hoofdzakelijke doel van de CWC was daarbij het definiëren van de behoeften, kenmerken en rechten van het kind om zo een mate van solidariteit te creëren (Droux, 2015). De CWC zag zichzelf binnen de League als klokkenluider en wees naar specifieke kwetsbare situaties rondom het welzijn van kinderen die eerder op de agenda stonden van vrijwilligersorganisaties. Het lukten de vrijwilligersorganisaties zelf niet om deze onderwerpen op de nationale agenda's te krijgen door een gebrek aan productieve macht. Door de samenkomst van verschillende landen en internationale organisaties beschikte de CWC wel over een bepaalde mate van kennis en macht om invloed uit te kunnen oefenen op de nationale agendasettings. De vrijwilligersorganisaties konden vervolgens hun agenda invullen met andere zorgelijke kwesties rondom het welzijn van kinderen met als uiteindelijk doel om ook die thema's op de agenda van de regering te krijgen.⁹

De Geneva Verklaring van de Rechten van het Kind (1924)

De kinderrechtenbeweging die tijdens deze periode plaatsvond, bereikte haar hoogtepunt in 1924 toen door de League de Verklaring van de Rechten van het Kind, welke opgesteld was door de Britse sociale hervormer Eglantyne Jebb, werd aangenomen (Wall, 2016). In zekere mate was dit een historisch moment, gezien dit de eerste officiële internationale mensenrechtenovereenkomst in de geschiedenis was. Toch konden landen niet worden aangesproken als ze zich niet hielden aan deze Verklaring, gezien een Verklaring van de League of Nations niet juridisch bindend was.

Het belangrijkste doel van deze rechten was het actief voorzien in de basisbehoeften van kinderen om te overleven en zich te ontwikkelen. Aan de hand van vijf principes werden de gedeelde waarden uitgedrukt: Recht op 1) de nodige middelen voor een normale geestelijke en lichamelijke ontwikkeling; 2) voedsel, gezondheidszorg, revalidatie en onderdak; 3) hulp in tijden van nood; 4) een basisopleiding; 5) ontwikkeling van talenten die kunnen worden gebruikt ten dienste van anderen.¹⁰ Echter bleken deze 'bepalingsrechten' minder universeel te zijn dan men vooraf dacht. Bepaalde basisbehoeften bleken bijvoorbeeld niet naast elkaar te kunnen bestaan in verschillende culturen. Zo konden kinderen in landen als India geen onderdak krijgen zonder geld te verdienen door te werken met als gevolg het niet kunnen afronden van een basisopleiding (Wall, 2016). Door de belofte die door de leden

---

⁹ ALON, Card catalogue for 1933-1946, Category "SCIU". See also "Editorial. What the League of Nations Can Do for Children", *Revue internationale de l'enfant*, 3, 17 (May 1927), pp. 323-330.

¹⁰ 'The Geneva Declaration of the Right of the Child' (26 september 1924).

van de League was gemaakt om jongeren te beschermen, liet de goedkeuring van deze Verklaring met name zien hoe de nationale staten deze agenda onderschreven als een vorm van sociale plicht.

Ontwikkeling van langdurige maatregelen

De kwetsbaarheid van kinderen die zichtbaar werd tijdens en na de oorlog, zette het kind opnieuw op de kaart. Het kind in nood werd het nieuwe symbool van de problemen die speelden in de wereld. Door het gelijk trekken van het bieden van hulp aan alle kinderen die in nood waren, ontstond er een nieuwe legitimiteit waardoor sociale acties niet alleen meer betrekking hadden tot delinquente kinderen of wezen, maar tot alle kinderen (Marshall, 1999). Het opeisen van rechten en het werken voor de algemene erkenning van kinderen, werd als een manier gezien om de aandacht van het overgrote deel van de bevolking te trekken. Afstand doen van uitzonderlijke hulpacties en een weg in slaan naar permanente inspanningen.¹¹ Hulp in tijden van nood moest gepaard gaan met langdurige maatregelen om het welzijn van kinderen daadwerkelijk te kunnen verbeteren.¹² De reacties die de propaganda en media opwekten, waren maar kortstondig. De betrokkenheid van de bevolking bij een crisis nam af naar mate een crisis langer duurde. Het belang dat liefdadigheid zou worden vervangen door preventie werd hierdoor groter. Hiermee werd in deze context het begrip ‘kinderrechten’ verbreed van enkel een juridisch perspectief van “het recht van kinderen op bescherming”, naar een ruimer begrip van “het recht van kinderen op kindertijd” (Cunningham, 1994).

De actoren binnen de CWC maakten gretig gebruik van de mogelijkheid om discussiepunten van hun eigen agenda op de agenda van de commissie te plaatsen (Droux, 2016). Op deze manier wilde de CWC zich voordoen als woordvoerder voor verschillende naties en hun burgers. Door de toenemende mate van internationalisering en globalisering begon de CWC steeds meer te fungeren als een uitwisselingsplaats waar relevante kindervraagstukken besproken werden door verschillende partijen, om ze vervolgens onder de politieke aandacht te brengen.

---

¹¹ Jebb to Suzanne Ferrière, 20 February 1923, quoted in Breen, *Claiming Rights for Children*, pp. 3-4.

¹² *XXVe anniversaire*, 1945, p. 25. See also Eglantyne Jebb, *Founder of Save the Children*, London, Save the Children, 1994, Information sheet 15, p. 6.

2. Welke onderwerpen werden geagendeerd door de CWC in de periode 1926-1930?

Organisatie van de CWC

Fuchs (2007b) beschreef al eerder hoe er met het ontstaan van de CWC als nieuw orgaan een begin is gekomen aan een intensief en internationaal onderzoek binnen verschillende velden van het kinderwelzijn. Hij definieerde hierbij de CWC als een ontmoetingsplek voor zowel gouvernementele als transnationale niet-gouvernementele organisatie waarvan de reikwijdte de twee Amerika's en Azië overspande. Hoewel internationale organisaties zelf niet veel formele macht hebben, zijn ze invloedrijk doordat ze de beleidsagenda's van natiestaten kunnen bepalen (Holzscheiter et al., 2019). Dit gebeurde met name door doelstellingen populair te maken bij het internationale publiek. Op deze manier probeerde de CWC meer druk uit te oefenen op de regeringen van de verschillende landen om hervormingen ten gunste van kinderen te bevorderen (Fuchs, 2007a). In deze scriptie zal besproken worden hoe de CWC een agendazettende rol vervulde en daarmee bijdroeg aan een governmentalisering van kinderrechten. Maar om de werkwijze en agendapunten van de CWC in kaart te brengen, is het allereerst belangrijk te weten hoe de zittingen van deze commissie eruitzagen. Daarom zal deze paragraaf gewijd worden aan de organisatie van de CWC met daarin informatie over haar verschillende subcommissies en haar reglement van orde. De tweede paragraaf zal zich richten op de agendapunten van de commissie tijdens de periode 1926-1930.

Tijdens de tweede zitting van de CWC werd besloten twee subcommissies te benoemen om de taken binnen de commissie beter te kunnen reguleren. Na het bestuderen van de agenda had de commissie gezien het grote aantal behandelde onderwerpen en de juridische en technische moeilijkheden die aan sommige onderwerpen verbonden waren, besloten dat het wenselijk was om bepaalde onderwerpen voor te leggen aan een juridische subcommissie. Deze subcommissie zou de aan haar voorgelegde vragen bestuderen en tijdens haar volgende zitting verslag uitbrengen aan de CWC. Daarnaast werd het wenselijk geacht om een subcommissie voor verbinding in het leven te roepen dat zaken zou behandelen die van invloed waren op zowel de CWC als andere commissies of organisaties, zoals 'the Health Committee' en 'the International Labour Office'. Op deze manier wilde de CWC overlapping in werkzaamheden voorkomen en volledige samenwerking in het belang van het welzijn van kinderen waarborgen. Deze subcommissie had zich met name gebogen over agendapunten die binnen de gezamenlijke werksfeer van de CWC als ook van andere commissies en

organisaties vielen.¹³ De voorzitter van de CWC vestigde tijdens de derde zitting zijn aandacht op de noodzaak om een zorgvuldige selectie te maken van de onderwerpen die door de commissie moesten worden bestudeerd. Met het oog op betere ordening van de agenda en betere classificatie van behandelde onderwerpen, had de commissie een agenda-subcommissie benoemd. Deze subcommissie kwam in het vervolg aan het einde van elke zitting bijeen om het werkprogramma voor de volgende zitting op te stellen.¹⁴

De vergaderorde van de CWC werd in mei 1927 vastgelegd in een reglement van orde op basis van acht artikelen. Aan de hand van dit reglement proberen we inzicht te krijgen in de organisatie van een zitting van het CWC. Zo kwam de commissie, na bijeengeroepen te worden door de secretaris-generaal, minstens eenmaal per jaar bijeen op aanwijzing van de Raad. Tijdens deze bijeenkomsten traden de leden van de commissie, op alfabetische volgorde, beurtelings op als voorzitter van de commissie. De voorzitter was hierbij vanaf de datum van zijn benoeming tot de volgende vergadering van de commissie in functie. Daarnaast hadden beoordelaars op het stemrecht en recht om als voorzitter op te treden na, dezelfde rechten als de leden. Agendapunten werden door leden van de commissie minstens twee maanden voorafgaande aan een vergadering schriftelijk aan het secretariaat voorgesteld of door een beoordelaar voorlopig op de agenda gezet. Het secretariaat van de commissie werd hierbij verzorgd door de secretaris-generaal van de League. De leden verschaften gelijktijdig de nodige informatie ter ondersteuning van hun voorstel. Voorafgaande aan elke zitting werd de voorlopige agenda door het secretariaat opgesteld en vervolgens minstens één maand voor de zitting gedeeld met de leden en beoordelaars van de commissie. Elk lid kon tijdens de bespreking van een vraag de vorige vraag of de vergadering verplaatsen of schorsen. Tijdens deze vergaderingen werd het quorum gevormd door een meerderheid van de leden, waarbij de voorzitter slechts één stem had als afgevaardigde van zijn land. De stem van de voorzitter werd echter bepalend bij een gelijk aantal stemmen.¹⁵

De agendazettende macht van de CWC in de periode 1926-1930

Droux (2016) heeft in zijn studie naar de rol van internationale organisaties bij het verspreiden van maatregelen voor kindweldzijn, beschreven hoe actoren van de CWC gretig

---

¹³ LON (1926). Child Welfare Committee, Reports on 2nd Session, April 1926. Geneva: LON. Geraadpleegd op 13 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

¹⁴ LON (1927). Child Welfare Committee, Reports on 3rd Session, May 1927. Geneva: LON. Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

¹⁵ LON (1927). Child Welfare Committee, Reports on 3rd Session, May 1927. Geneva: LON. Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

gebruik maakten van de mogelijkheid om discussiepunten van hun eigen agenda op de agenda van de commissie te plaatsen. In dit hoofdstuk zal ik verder beschrijven hoe de agendazettende macht van de CWC bijdroeg aan haar invloed op de internationale discussies over kinderwelzijn.

Onbehandelde vraagstukken

Om overlap met de inspanningen van al bestaande organisaties te voorkomen, besloot de CWC zich van meet af aan alleen te concentreren op juridische en morele kwesties.¹⁶ Zo werd het vraagstuk rondom het tegengaan van ondervoeding van jonge kinderen gezien als taak die viel onder de ‘Health Committee’. Om te proberen dubbel werk te voorkomen, kon dat wat toebehoorde aan artsen niet meer binnen het domein van de CWC vallen aangezien de gezondheidsorganisatie al verantwoordelijk was voor de gezondheid van zuigelingen (Marshall, 1999). Daarnaast werden voorstellen met een sterk educatief karakter door de Vergadering en de Raad van de League afgewezen gezien het onderwerp onderwijs niet opgenomen was als een jurisdictie van de CWC (Fuchs, 2007b). Zij waren van mening dat het voor de League nog niet de tijd was om de kwesties van het onderwijs te behandelen.¹⁷ Echter werden er door verschillende internationale organisaties pogingen gedaan om een Internationaal Comité voor Onderwijs op te richten. Verzet kwam van de Britse afgevaardigden en vertegenwoordigers van nieuwe landen in (Zuid)Oost-Europa die de oprichting van een dergelijk comité verhinderden (Fuchs, 2007b). Zij stelden dat: “nationaal onderwijs buiten de bevoegdheid ligt en altijd zal liggen van een officiële commissie van de League”.¹⁸ Ook kwam het voor dat de CWC zich niet in de positie voelde om bepaalde besluiten te nemen. Zo werd het vraagstuk over de methode en behandeling van het kreupel kind voorgelegd aan de commissie. Zij stelden dat het lastig is om de grenzen van deze vraag te definiëren aangezien er verschillende interpretaties van de term ‘kreupel’ waren. Tijdens de tweede zitting werd het vraagstuk omtrent ‘biologisch onderwijs’ opgenomen op de agenda van de CWC.¹⁹ De afgevaardigde van de Verenigde Staten stelde aan de CWC voor om een kwestie rondom seksuele voorlichting aan jongeren te overwegen met het oog op de universele verspreiding hiervan. Echter werd deze kwestie gelijk na diezelfde zitting weer

---

¹⁶ ACTWC Secretariat (1925). *Report submitted to the fourth ACTWC session*. ALON, ACTWC 229.

¹⁷ LON (1926). *Child Welfare Committee, Reports on 1st Session, August 1926*. Geneva: LON. Geraadpleegd op 13-04-2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

¹⁸ Quoted in Davies, Gwylm. *Intellectual Co-operation Between the two Wars*. London: Council for Education in World Citizenship, [1943]: 12.

¹⁹ LON (1926). *Child Welfare Committee, Reports on 2nd Session, April 1926*. Geneva: LON. Geraadpleegd op 13 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

door de commissie van de agenda afgehaald nadat met name de afgevaardigden van de Latijnse landen als Frankrijk en Spanje het voorstel verwierpen. Zij zagen deze manier van onderwijs als een opdringerige vorm van eugenetica waarbij de moraal en privacy van jongeren geschonden werd (Droux, 2015). Ook waren er door de commissie geen nota's ontvangen van de leden over dit onderwerp, wat hen deed realiseren dat het waarschijnlijk nog niet de juiste tijd was voor een zinvolle bespreking van dit onderwerp. Echter heeft de commissie het secretariaat verzocht, gezien het waardevolle effect van biologisch onderwijs op de karakterontwikkeling van kinderen naar hun zelfbescherming, om het onderwerp niet volledig te verwijderen maar op de agenda voor een volgende zitting te plaatsen.²⁰

Behandelde vraagstukken

Naast de hierboven genoemde vraagstukken die onbehandeld bleven door de CWC om wat voor reden dan ook, heeft de CWC in de vijf jaar waarop deze scriptie zich focust veel vraagstukken wél behandeld. Gedurende de eerste vijf jaren en de daarbij gehouden vergaderingen van de CWC, zijn er zo'n veertien verschillende onderwerpen besproken rondom het welzijn van kinderen. Deze onderwerpen waren uiteenlopend van kinderarbeid tot wetgeving rondom kinderen alsook het effect van films op het mentale en morele welzijn van kinderen. De strategie van de CWC was met name gericht op het herbevestigen van het recht van kinderen op nationale solidariteit en minder op het produceren van normen (Droux, 2015). Door het op de agenda plaatsen van bovengenoemde kwesties werd getracht om de behoeften, kenmerken en rechten van het kind te definiëren. Een aantal van deze onderwerpen werden eenmalig besproken waarna er een onderzoek werd opgezet wat meerdere jaren in beslag nam. Een onderwerp kon ook worden toegeschreven aan een organisatie die zich inzette voor het welzijn van kinderen en waarbij deze kwestie aansloot. Uit de rapporten van de CWC blijkt dat dit gold voor de onderwerpen: 'kinderarbeid' en 'het verwaarloosde en delinquente kind', besproken tijdens de tweede zitting van de CWC en het onderwerp 'vooronderzoek betreffende kinderen in moreel en sociaal gevaar' wat werd besproken tijdens de vijfde zitting.

Tijdens de eerste zitting stonden zo'n zeven onderwerpen op de agenda. Echter zijn maar twee van deze onderwerpen verder onderzocht en daarmee op de agenda van de commissie blijven staan. Binnen één van deze twee onderwerpen werd er gefocust op de discussie rondom het opstellen van een internationale overeenkomst over de bewegingen van

---

²⁰ LON (1926). Child Welfare Committee, Reports on 2nd Session, April 1926. Geneva: LON. Geraadpleegd op 13 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

jeugdige immigranten tussen landen zonder begeleiding van ouders of familieleden. Deze kwestie kwam aan het licht doordat de zorgen van kinderen tijdens de nasleep van de Eerste Wereldoorlog steeds beter zichtbaar werden en kinderen elders op zoek gingen naar een veilig heenkomen. De League werd als gevolg van deze zichtbaarheid gevraagd om kindervelzijn voor oorlogsslachtoffers tot een van haar grootste zorgen te maken (Droux, 2015). Voor zover de commissie zich ervan bewust was, was er geen officiële en reguliere organisatie tussen landen die zich bezighield met de emigratie van jonge kinderen zoals er wel bestond tussen Engeland en andere delen van het Britse Rijk. Door het ontbreken van deze organisaties was het voor de commissie niet mogelijk om informatie te verzamelen van soortgelijke organisaties of services. Uit een rapport van de 'International Labour Office' (I.L.O.) dat werd ingediend bij de subcommissie voor verbinding, is gebleken dat de vragen over de bescherming van jeugdige emigranten al eerder zijn behandeld in bepaalde internationale overeenkomsten. De subcommissie meende hierbij voor te moeten stellen dat alle internationale overeenkomsten en wet- en regelgeving vanaf dat moment moesten opereren vanuit de wens om kinderen te willen beschermen. De kwestie over de bijstand en repatriëring van buitenlandse kinderen werd door de CWC voorgelegd aan haar juridische subcommissie. Daarbij werd besloten om een procedure op te stellen voor het verkrijgen van informatie met het oog op de toekomstige voorbereiding van internationale overeenkomsten. Hierover volgden nog vele discussies binnen de commissie, waarover later in deze scriptie meer wordt geschreven.²¹

Het tweede onderwerp dat werd aangehaald tijdens de eerste zitting en later nogmaals werd besproken tijdens de vierde zitting, stond in het teken van onderzoek naar de meest geschikte methode van bescherming van het zwakzinnige kind. Tijdens de eerste zitting werd duidelijk dat de commissie van mening was dat dit probleem van groot belang was vanuit medisch-pedagogisch oogpunt en daarmee onder de bevoegdheid van de CWC viel. Men stelde dat het vanuit sociaal en humanitair oogpunt zeer betreuenswaardig was dat het zwakzinnige kind extra condities aangeboden moest worden, zodat ze zo goed als mogelijk een normaal leven kon leiden. Vanuit dit belang werd besloten dat deze vraag op de agenda van een komende zitting zou moeten staan. Voorafgaande aan die zitting zou een onderzoek worden uitgevoerd waarbij rekening werd gehouden met de standpunten van instellingen en specialisten in de behandeling van het zwakzinnige kind. Later werd tijdens de vierde zitting

---

²¹ LON (1926). Child Welfare Committee, Reports on 1st Session, August 1926. Geneva: LON. Geraadpleegd op 13 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

duidelijk dat de vraag te breed was, met het gevolg dat eerst andere vraagstukken behandeld zouden worden alvorens deze vraag weer op de agenda kwam te staan.²²

Tijdens de tweede zitting stonden er zes nieuwe onderwerpen op de agenda van de commissie. In deze paragraaf zal worden stilgestaan bij vier van deze onderwerpen. De overige twee onderwerpen zullen nader aan bod komen in het derde hoofdstuk, waarbij ook gekeken zal worden naar de resultaten en voorlopige ontwerpverdragen die zijn voortgekomen uit deze zittingen. De vier onderwerpen waarbij we hier wel stilstaan zijn: ‘wet ter bescherming van leven en gezondheid in het eerste levensjaar’, ‘het effect van kinderbijslag op het welzijn van kinderen’, ‘het effect van recreatie’ en ‘alcoholisme’. Wat betreft het eerste onderwerp, had de commissie een memorandum over het welzijn van zuigelingen dat was opgesteld door de ‘Health Committee’ in overweging genomen. Na de overeenstemming en goedkeuring van het opgestelde rapport, zou het secretariaat op het verzoek van de commissie wetten verzamelen en analyseren die betrekking hadden tot wettelijke voorzieningen voor prenatale diensten, kindewelzijnscentra en zorg voor zuigelingen. De subcommissie voor verbinding werd hierbij aangesteld tot toezichthouder op de voortgang van het onderzoek.²³ Tijdens de daaropvolgende zitting werd bekend gemaakt dat er kennis is genomen van de nota van de ‘Health Committee’, waarna het werk van deze commissie door een lid van de CWC nader werd toegelicht. De CWC gaf aan de relevantie in te zien van vervolgonderzoek doen naar het welzijn van zuigelingen.²⁴ Tijdens de vierde zitting werd de commissie geïnformeerd over de voortgang van het onderzoek en werden er door assessoren verzoeken ingediend voor de uitbereiding van het onderzoek. De commissie verzocht het secretariaat deze voorstellen voor te leggen aan de ‘Health Committee’. Ook werd er door de commissie een memorandum bestudeerd van het I.L.O. over gezinstoeslagen en het effect hiervan op het welzijn van kinderen. Gezien Frankrijk het eerste en tot dan toe enige land was dat kinderbijslag betaalde om zo de inkomsten van gezinnen met lage lonen op te trekken, vond er een discussie plaats waarbij men stelde dat kinderbijslagen nog niet algemeen aanvaard waren en wellicht nog niet lang genoeg bestonden om conclusies te kunnen trekken. Echter was men het erover eens dat de waarde van de kinderbijslag op het kindewelzijn moest worden erkend. De commissie stelde met tevredenheid vast dat het erop

---

²² LON (1926). Child Welfare Committee, Reports on 1st Session, August 1926. Geneva: LON. Geraadpleegd op 13 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

²³ LON (1926). Child Welfare Committee, Reports on 2nd Session, April 1926. Geneva: LON. Geraadpleegd op 13 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

²⁴ LON (1927). Child Welfare Committee, Reports on 3rd Session, May 1927. Geneva: LON. Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

leek dat het verschaffen van vereveningsfondsen waaronder kinderbijslagen, hadden geleid tot vermindering van kindersterfte.²⁵

De commissie verzocht daarom de betrokken organisaties om het onderzoek voort te zetten. Tijdens de derde zitting werd door de leden het belang van de sociale gevolgen van het verschaffen van kinderbijslagen benadrukt. De aandacht werd hierbij met name gevestigd op de hygiënische en profylactische voordelen die gezinnen die kinderbijslag ontvingen, haalden uit dit systeem. Echter was er hier nog steeds onvoldoende bewijs om definitieve conclusies te rechtvaardigen. Maar de voorlopige resultaten van het onderzoek leken voldoende gunstig om het onderzoek voort te zetten.²⁶ In de vierde zitting bleken verschillende landen belangstelling te hebben gekregen voor het systeem van kinderbijslagen als gevolg van het onderzoek van het I.L.O. Tijdens een volgende zitting zou de invloed die kinderbijslag uitoefende op het welzijn van kinderen verder worden onderzocht.²⁷

Tijdens dezelfde sessie besprak de commissie het rapport van Dane Katherine Furse, assessor van de 'International Organisation of Boy Scouts and Girl Guides'. Hierin werd stilgestaan bij het belang van recreatie voor zowel een goede fysieke als morele ontwikkeling van jongeren. Door middel van passende recreatie werden er eerder al gunstige resultaten geboekt bij de behandeling van lichamelijk beperkte kinderen en bij de heropvoeding van het delinquente kind. De commissie legde nadruk op het belang en de noodzaak van recreatie in de ontwikkeling van jongeren. Daarmee werd besloten deze kwestie op het algemene programma te plaatsen. Echter was de commissie zich bewust van de moeilijkheden die zich voordeden bij het bieden van recreatieplekken door het gebrek aan ruimte in veel plaatsen. Met als gevolg het gevaar dat kinderen werden gedreven om in hun vrije tijd op straat te hangen. In de toekomst zou de commissie streven naar het implementeren van recreatie plekken in stedenbouwkundige of verbeteringsplannen.²⁸

Als laatst werd er gesproken over de nieuwe kwestie rondom de ernstige gevaren voor het welzijn van kinderen als gevolg van verkeerd gebruik van alcohol. De commissie was diep onder de indruk van de gevaren die voortkwamen uit het rapport van het Internationaal Bureau tegen Alcoholisme. De gevaren hadden betrekking op de lichamelijke, intellectuele en

---

²⁵ LON (1928). Child Welfare Committee, Reports on 4th Session, March 1928. Geneva: LON. Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

²⁶ LON (1927). Child Welfare Committee, Reports on 3rd Session, May 1927. Geneva: LON. Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

²⁷ LON (1928). Child Welfare Committee, Reports on 4th Session, March 1928. Geneva: LON. Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

²⁸ LON (1926). Child Welfare Committee, Reports on 2nd Session, April 1926. Geneva: LON. Geraadpleegd op 13 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

morele ontwikkeling van kinderen en jongeren. Daarbij nam de commissie de volgende resolutie aan:

- Verzoek tot de regeringen om kinderen en jongeren met alle mogelijke middelen tegen dit gevaar te beschermen;
- Verzoek tot de filantropische verenigingen om dit gevaar onder de aandacht te brengen bij het publiek (ouders, kinderen, leerkrachten, pers, etc.);
- Verzoek tot het secretariaat om in contact te blijven met het Internationaal Bureau tegen Alcoholisme met betrekking tot eventuele aanvullingen op de al verworven kennis.

Deze kwestie zou ook nogmaals op de agenda van een latere zitting worden geplaatst.²⁹

Tijdens de derde zitting werden nogmaals nieuwe onderwerpen aan de agenda toegevoegd. Het ging hierbij om de onderwerpen: ‘bescherming van onwettige kinderen’ en ‘blinde kinderen’. Het eerste onderwerp zal meegenomen worden in hoofdstuk drie en laten we daarom hier achterwege. De nadruk leggen we hier op het onderwerp ‘blinde kinderen’. Na de presentatie van een zeer volledig rapport over de kwestie van blinde kinderen, besloot de commissie de kwestie van het slechtziende kind uit te stellen tot later onderzoek en zich tijdens deze zitting te beperken tot het verzamelen van informatie over regelingen die getroffen zijn voor blinde kinderen. De commissie had besloten deze kwestie op de agenda te houden en verzocht de leden en beoordelaars om voor de volgende zitting soortgelijke rapporten te presenteren over het probleem van blinde kinderen onder de volgende vier rubrieken: 1) statistieken en oorzaken; 2) hulp aan blinde kinderen; 3) opvoeding van blinde kinderen; 4) opleiden van blinde kinderen in de beroepen waarvoor ze geschikt zijn.³⁰

Tijdens de vierde zitting werd nog een laatste, nieuwe kwestie aangesneden. Het ging hierbij over de kwestie rondom de ‘jeugdrechtbank’. Nadat een rapport op tafel kwam van de ‘gevangeniscommissie’, spraken leden van de CWC hun hoop uit om het onderzoek uit te kunnen breiden tot de kwesties die spelen binnen de jeugdrechtbank. Met name de kwestie rondom de hervorming van delinquente kinderen en het verbeteren van hun thuisomgeving. Daarbij werd het ook wenselijk geacht om na te gaan hoe er in de verschillende landen werd omgegaan met jeugdige delinquenten van buitenlandse nationaliteit. Hiervoor nam de commissie de resolutie aan om drie rapporteurs aan te stellen. Na het raadplegen van de

---

²⁹ LON (1926). Child Welfare Committee, Reports on 2nd Session, April 1926. Geneva: LON. Geraadpleegd op 13 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

³⁰ LON (1927). Child Welfare Committee, Reports on 3rd Session, May 1927. Geneva: LON. Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

‘Internationale Gevangeniscommissie’ zouden deze rapporteurs voorstellen indienen voor het voortzetten van een onderzoek naar de verschillende ondersteunende diensten van jeugdrechtbanken.³¹

Tussen conclusie

Hierboven wordt een hele reeks aan kwesties beschreven die aanbod kwamen tijdens de zittingen van de CWC in de periode 1926-1930. Zoals al eerder benoemd, waren dit met name juridische en morele kwesties om overlap met andere organisaties te voorkomen. Echter werd ook duidelijk dat niet alle kwesties die werden aangedragen door de leden op de agenda bleven staan. De leden werkten via het consensusprincipe waarbij pittige discussies soms niet vermeden konden worden. Er werd net zo lang gesproken over de kwesties totdat de leden, volgens de regels die golden binnen de League, een compromis wisten te vormen over de agenda, de te hanteren methodes in enquêtes en over de uiteindelijke formulering van hun resoluties (Droux, 2015). Gedurende dit proces vielen verschillende kwesties buiten de agenda van de CWC.

Het doel van de CWC was met name het internaliseren van de normen rondom deze kwesties zodat ze niet langer betwistbaar waren. Hoewel de acties, campagnes en discussies die zijn voortgekomen uit de behandelde kwesties nog redelijk beperkt waren tot verklaringen en een vorm van publieke druk die werd uitgeoefend tegen norm overtredende landen, werd er wel een bepaalde beweging in gang gezet. Een beweging waarbij organisaties als de CWC bepaalde modellen creëerden op het gebied van kinderwelzijn en kinderrechten en deze koppelde aan regionale, nationale en lokale onderwijsinstellingen (Boli & Thomas, 1999). Dit alles gebeurde door middel van de indirecte invloed die de commissie kon uitoefenen op andere organisaties om hen ertoe te zetten om bepaalde problemen verder uit te werken. De CWC speelde hierbij een rol als bemiddelaar tussen gouvernementele en niet-gouvernementele actoren en daarmee een centrale rol in het mondiale bestuur (Rosenau & Czempiel, 1992). Met behulp van het regelgevende kader en de uitvoerende kracht van de League, werd zichtbaar dat de CWC een essentiële rol heeft verworven in de samenkomst van sociaal beleid op mondiaal niveau. De CWC ontwikkelde zich hierbij in haar belangrijke rol als instituut ter bevordering van een global governance regime.

---

³¹ LON (1928). Child Welfare Committee, Reports on 4th Session, March 1928. Geneva: LON. Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

3. Over welke middelen en technieken beschikte de CWC in de periode 1926-1930 om invloed uit te oefenen op de beleidsagenda's van natiestaten?

Nu bekend is dat kinderrechten deel werden van systemen op verschillende niveaus van bestuur, wordt getracht te achterhalen welke technieken en middelen de CWC inzette om invloed uit te oefenen op de beleidsagenda's van natiestaten. Door te kijken naar governmentalisering van kinderrechten kan een beter begrip gecreëerd worden van de rationaliteit die ten grondslag lag aan de bestuursvorm binnen de CWC en de hierbij gepaarde subjectivering. De rol van de CWC in het monitoring- en implementatieproces van veranderingen in wetgeving en het opstellen van (ontwerp)verdragen binnen het thema 'kinderwelzijn', maakten verschillende praktijken van overheden en hun invloed op de mensen zichtbaar.

Bijstand en repatriëring van buitenlandse minderjarigen

Tijdens de tweede zitting werd door de 'International Association for the Protection of Children' voorgesteld een internationaal verdrag inzake de bijstand of repatriatie van buitenlandse minderjarigen op te stellen. De CWC besloot al snel het gehele onderwerp door te verwijzen naar de juridische subcommissie gezien de vele wetten en regels die hierbij kwamen kijken.³² In mei 1927 tijdens de derde zitting, stelde de commissie voor om in dat jaar informatie in te winnen bij de verschillende regeringen over de bescherming van onwettige kinderen. Nadat er door de commissie kennis was genomen van het rapport over de rehabilitatie van ongehuwde moeders en de bescherming van onwettige kinderen, opgesteld door de 'Women's Committee of the International Federation of Trade Unions of Amsterdam', erkende het de ernst en de extreme complexiteit van dit probleem.³³

De commissie achtte het nuttig om met het oog op latere besprekingen bijzonderheden te verzamelen rondom de regelingen binnen verschillende landen in de bescherming van het onwettige kind. De CWC had tijdens deze sessie besloten een studie op te zetten naar de positie van het onwettige kind. Daarbij verzocht de Raad de secretaris-generaal op te dragen om de opgestelde vragenlijst naar alle staten te versturen. In deze vragenlijst kwamen verschillende vragen naar voren rondom de rechten en plichten van het onwettige kind om zo een duidelijk beeld te krijgen van de regelingen omtrent onwettige kinderen in de

---

³² LON (1926). Child Welfare Committee, Reports on 2nd Session, April 1926. Geneva: LON. Geraadpleegd op 13 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

³³ LON (1927). Child Welfare Committee, Reports on 3rd Session, May 1927. Geneva: LON. Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

verschillende landen.³⁴ Nadat het secretariaat haar verslag had uitgebracht tijdens de vierde zitting met daarin de rapportage van de antwoorden van de verschillende landen op de vragen van de vragenlijst, had de commissie besloten de kwestie op de agenda te houden. De Raad verzocht het verslag van het secretariaat mee te delen aan de regeringen die de vragenlijst hadden ingevuld en verzocht de regeringen om eventuele opmerkingen of wijzigingen in hun respectieve wetgeving door te geven. Het secretariaat kon op deze manier het rapport verder aanvullen met alle informatie die verworven was over de wetten van verschillende landen. Het secretariaat besloot een nieuw rapport voor te leggen aan de commissie al vorens de volgende zitting van 1929.³⁵

Voorlopig ontwerpverdrag

Na het genomen besluit tijdens de vierde zitting, behandelde de CWC tijdens de vijfde zitting twee voorontwerpen van verdragen die door de juridische subcommissie waren opgesteld. Beide voorlopige ontwerpakkoorden hadden betrekking tot de bijstand en repatriëring van buitenlandse minderjarigen. Vandaar dat deze voorlopige ontwerpakkoorden hier samen worden genomen in deze paragraaf. Met betrekking tot het eerste voorlopig ontwerpverdrag inzake de terugkeer naar huis van kinderen en jongeren, achtte de commissie het noodzakelijk dat de volgende twee punten duidelijk vermeld zouden worden: 1) dat de belangen van de minderjarige zowel door de autoriteit die het verzoek om terugkeer naar huis indient als door de autoriteit tot wie het is gericht, op de eerste plaats moeten komen; 2) dat de voorgenomen overeenkomst geen afbreuk doet aan het recht van personen met vaderlijke macht of voogdij om een beroep te doen op de rechter. Het doel van deze voorlopige overeenkomst was het sneller en beter naar huis laten keren van minderjarigen waarbij minder kosten kwamen kijken dan met gerechtelijke middelen. Nadat het voorontwerp zorgvuldig werd bestudeerd door de juridische subcommissie, werd het uiteindelijk door drie deskundigen herzien en later aangenomen door de CWC. Binnen dit ontwerpverdrag vormden de volgende twee beginselen het fundament van het verdrag: 1) Wat betreft hulpverlening heeft de buitenlandse minderjarige dezelfde rechten als de minderjarige die de nationaliteit van een land heeft, behalve dat eerstgenoemde kan worden gerepatriëerd; 2) Het belang van de minderjarige moet altijd voorop staan als er sprake is van elke vraag om hem hulp te

---

³⁴ LON (1927). Child Welfare Committee, Reports on 3rd Session, May 1927. Geneva: LON. Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

³⁵ LON (1928). Child Welfare Committee, Reports on 4th Session, March 1928. Geneva: LON. Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

verlenen.³⁶ Met name het eerste beginsel had invloed op het opzetten van een global child governance regime. Gezien het gelijktrekken van de rechten van kinderen met verschillende nationaliteiten werden overheden genoodzaakt om binnen dit gebied samen te werken op internationaal niveau. Kinderrechten werden op deze manier onderdeel van systemen op verschillende niveaus van ‘governance’.

De commissie onderzocht de grote hoeveelheid aan informatie dat het had ontvangen naar aanleiding van de vragenlijst die de regeringen was toegestuurd over de positie van het onwettige kind. De hierbij verworven kennis over de huidige situatie rondom het onwettige kind in de verschillende landen heeft de CWC geholpen om over een bepaalde mate van impliciete macht te beschikken. Op basis van de verworven kennis regeerde de CWC om invloed uit te kunnen oefenen op de beleidsagenda's van natiestaten. De agendazettende rol werd hierbij vervuld middels governmentalisering. De commissie sprak de hoop uit nog meer informatie en eventuele wetswijzigingen te mogen ontvangen van de regeringen. Op basis van de ontvangen antwoorden, besloot de Raad dat de bescherming van onwettige kinderen effectiever zou moeten worden verzekerd met als gevolg dat deze kwestie op de agenda werd behouden. De Raad was ervan overtuigd dat onwettige kinderen even goed zouden moeten worden behandeld als het wettige kind.³⁷

De Britse afgevaardigde merkte op dat verschillende regeringen voorstander waren voor het sluiten van dit soort overeenkomsten nadat hij de opmerkingen over het voorontwerp van het Verdrag samenvatte. Echter waren er ook regeringen die vonden dat deze kwestie voor hen niet van groot belang was. De afgevaardigde stelde daardoor aan de commissie voor om het voorontwerp van het Verdrag te overhandigen aan alle regeringen. Daarbij werd de suggestie gedaan om dit Verdrag te zien als een soort model voor bilaterale of multilaterale overeenkomsten. De commissie besloot de kwestie op de agenda van de volgende zitting te plaatsen gezien het ontbreken van antwoorden op de vragenlijst van verschillende geraadpleegde regeringen.³⁸

Wat betreft het tweede voorlopige ontwerpverdrag inzake de bijstand aan buitenlandse minderjarigen, leken de regeringen over het algemeen voorstander te zijn van de beginselen die het verdrag vervatte. In overeenstemming met de mening van deskundigen bij het

---

³⁶ LON (1929). Child Welfare Committee, Reports on 5th Session, April 1929. Geneva: LON. Geraadpleegd op 20 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

³⁷ LON (1929). Child Welfare Committee, Reports on 5th Session, April 1929. Geneva: LON. Geraadpleegd op 20 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

³⁸ LON (1930). Child Welfare Committee, Reports on 6th Session, April 1930. Geneva: LON. Geraadpleegd op 20 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

opstellen van het voorontwerp, werd benadrukt dat het niet mogelijk was om de kwestie van de opvang voor minderjarigen te scheiden van de opvang voor volwassenen. Hierbij werd besloten de juridische subcommissie te verzoeken de opmerkingen van de regeringen te onderzoeken en haar bevoegdheden uit te breiden. Op deze manier zou de juridische subcommissie het probleem van de bijstand aan buitenlandse minderjarigen in het algemeen kunnen onderzoeken. Gezien de commissie niet bevoegd was het gehele probleem rondom de bijstand te onderzoeken, stelde de Britse afgevaardigde voor om de Raad te verzoeken de verschillende regeringen te informeren over de wenselijkheid van het bijeenroepen van een internationale conferentie over dit probleem. Voortkomend uit dit voorstel ontving de commissie meerdere verklaringen van verschillende regeringen. Zo gaf de voorzitter van de 'International Union of Catholic Women's League' aan dat de Raad erop moest aandringen dat het beginsel van de bijstand aan minderjarigen, ongeacht hun internationaliteit, onmiddellijk in de wetgeving van de verschillende landen zou moeten worden opgenomen.³⁹

De Poolse afgevaardigde verklaarde dat zij het ontwerpverdrag in principe hadden aanvaard, maar dat er nog nader onderzoek moest worden gedaan naar verschillende randzaken zoals de terugbetaling van kosten, soorten kinderen die onder het verdrag vallen, vertragingen en het oplossen van het gelijktijdige probleem van hulp aan volwassenen. Een soortgelijke verklaring legde de afgevaardigde van Denemarken af namens zijn regering. Ook de Duitse afgevaardigde stelde het voorstel goed om dit onderzoek over te dragen aan de juridische subcommissie. Ze vonden echter niet dat deze subcommissie vragen over hulpverlening in het algemeen kon beantwoorden, maar wel alle zaken met betrekking tot de bescherming van buitenlandse kinderen. De afgevaardigde voegde hieraan toe dat men het ontwerp in Duitsland niet als een definitieve oplossing voor deze kwestie zag, maar dat zij daarvoor eerst nog een algemeen onderzoek wilden zien naar het probleem van de bijstand. De afgevaardigden van Frankrijk, België en Polen keurden het voorstel om de antwoorden naar de juridische subcommissie te verwijzen goed. Zowel de Italiaanse afgevaardigde als de afgevaardigde van Roemenië verklaarden dat in het algemeen alle kinderen in hun land, ongeacht hun nationaliteit, al profiteerden van overheidssteun. Ook de Britse afgevaardigde benadrukte de gelijke behandeling tussen buitenlandse en staatsburgers in zijn land.⁴⁰

---

³⁹ LON (1930). Child Welfare Committee, Reports on 6th Session, April 1930. Geneva: LON. Geraadpleegd op 20 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

⁴⁰ LON (1930). Child Welfare Committee, Reports on 6th Session, April 1930. Geneva: LON. Geraadpleegd op 20 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

Na een lange discussie tussen de leden van de commissie, werd een door de afgevaardigde van België ingediende ontwerp-resolutie aangenomen door de commissie. Zo stelde de commissie het volgende: “Verscheidene van deze antwoorden bevatten opmerkingen die een verder onderzoek van het probleem zouden rechtvaardigen, meer in het bijzonder wat betreft het verband tussen hulp aan minderjarigen en algemene hulp aan behoeftige buitenlanders, en de terugbetaling van de kosten van hulp door het land waarvan de ondersteunende persoon de nationaliteit heeft”.⁴¹ Daarbij verwees de commissie naar de juridische subcommissie om de antwoorden van bovengenoemde regeringen nader te onderzoeken. Ook verzocht de commissie regeringen hun voorstellen of suggesties in te dienen voor de volgende zitting.⁴²

De CWC speelde binnen deze discussies zowel een verbindende als een doorslaggevende rol voor het tot stand brengen van een global child governance regime. Doordat de CWC leden uit verschillende landen samenbracht, kon internationale kennis en informatie over verschillende kwesties aan de hand van discussies, vragenlijsten en enquêtes verzameld worden. Op deze manier werd getracht om onder andere een zo gunstig mogelijke en allesomvattende oplossing te vinden voor de kwestie van het gelijkstellen van buitenlandse minderjarigen met nationale minderjarigen met betrekking tot hulpverlening en bescherming.

Effecten van cinematografie

Tijdens de tweede zitting kwam zowel het belang als het gevaar van de cinematograaf ter sprake. Enerzijds erkende de commissie het belang van de cinematograaf vanuit het oogpunt van gezonde recreatie, maar ook als middel ter instructie om kinderen en jongeren te onderwijzen. Anderzijds hield de commissie zich vast aan de medische autoriteiten die ervan overtuigd waren dat misbruik van de bioscoop schadelijke effecten heeft op de geest en daarbij het zenuwstelsel en de lichamelijke gezondheid van kinderen en jongeren. Gedurende deze zitting behandelde de commissie vragen met betrekking tot het effect van de film op het mentale en morele welzijn van kinderen. De commissie werd hierbij zowel schriftelijk als mondeling bijgestaan door het ‘International Institute of Intellectual Co-operation’ en door leden die over dit onderwerp een speciale studie hadden gemaakt. Vanuit het secretariaat werd de commissie bijgestaan bij het verzamelen van wetten in verschillende landen rondom de

---

⁴¹ LON (1930). Child Welfare Committee, Reports on 6th Session, April 1930. Geneva: LON. Geraadpleegd op 20 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

⁴² LON (1930). Child Welfare Committee, Reports on 6th Session, April 1930. Geneva: LON. Geraadpleegd op 20 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

controle van films en de toegang van minderjarigen in bioscopen.⁴³ Door het verzamelen van deze wetenschappelijk onderbouwde kennis promootte de CWC haar nieuwe normen waarbij sprake was van governmentalisering, het regeren vanuit kennis.

Tijdens de derde zitting gaf de afgevaardigde van het ‘International Institute of Intellectual Co-operation’ uitleg over het werk van dat orgaan rondom het thema cinematograaf. Nadat er een discussie plaatsvond over de punten die werden overwogen om op te nemen in het onderzoek, werd er een rapporteur geselecteerd. Deze rapporteur zou een ontwerpverslag indienen in de loop van de volgende zitting. Alvorens dit ontwerpverslag opgesteld kon worden, werd er een vragenlijst naar de regeringen gestuurd met daarin twee vragen omtrent regelingen en faciliteiten ter bescherming van kinderen binnen de cinematografie.⁴⁴ Het monitoren van dit proces door de CWC was tevens een voorbeeld van governmentalisering.

Tijdens de vierde zitting werd door de commissie een plan voor de oprichting van een ‘International Educational Cinematographic Institute’ in Rome voorgelegd. Het doel van dit Instituut was “het aanmoedigen van de productie, distributie en uitwisseling van educatieve films over onderwijs, kunst, industrie, landbouw, handel, gezondheid, sociale opvoeding, enz. tussen de verschillende landen, met alle middelen die het Besturende Lichaam nodig acht”.⁴⁵ De commissie wees er tijdens de eerste zitting in 1925 en alle daaropvolgende zittingen op de verschillende facetten rondom de problemen van bioscopen in relatie tot kinderen te hebben bestudeerd. Dankzij het initiatief van de Italiaanse regering voor de oprichting van het Instituut, ontstond er een nieuw en waardevol element in deze studie. Uiteindelijk nam de commissie, na het voorstel van graaf Carton de Wiart wie als afgevaardigde van België de zitting bijwoonde, de volgende resolutie aan: “De aandacht in de verschillende landen moet worden gevestigd op de wenselijkheid, vanuit het oogpunt van de morele en fysieke bescherming van de jongeren, om films te laten zien in diffuus licht en bij daglicht”.⁴⁶

Voorlopig ontwerpverdrag

Het ‘International Educational Cinematographic Institute’ en haar directeur benadrukten de noodzaak van nauwe samenwerking tussen de CWC en het Instituut van

---

⁴³ LON (1926). Child Welfare Committee, Reports on 2nd Session, April 1926. Geneva: LON. Geraadpleegd op 13 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

⁴⁴ LON (1927). Child Welfare Committee, Reports on 3rd Session, May 1927. Geneva: LON. Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

⁴⁵ LON (1928). Child Welfare Committee, Reports on 4th Session, March 1928. Geneva: LON. Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

⁴⁶ LON (1928). Child Welfare Committee, Reports on 4th Session, March 1928. Geneva: LON. Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

Rome. De CWC verzocht hierbij het Instituut van Rome om haar aandacht te vestigen op een onderzoek naar middelen voor de promotie en aanmoediging van de productie, uitwisseling en representatie van recreatiefilms die speciaal bedoeld zijn voor kinderen, hen amuseert en bijdraagt aan hun intellectuele en morele ontwikkeling.⁴⁷

Na overeenstemming met de aanbevelingen, aangenomen door de CWC en de Raad van Beheer van het Instituut van Rome, voerde de directeur van het Instituut een voorstudie uit. Hiervan noemde hij de voornaamste punten die betrekking hadden tot de huidige positie van de kinderbioscoop waarbij recreatie gecombineerd werd met instructie of educatie. Zo werd duidelijk dat het lastig was om films te maken die zowel educatief als amusant gevonden werden. Films moesten kinderen niet alleen recreëren en instructie aanbieden, maar ook de producten moesten ten goede komen. Ook hier werd een vragenlijst opgesteld. Ditmaal om de smaak van kinderen vast te stellen, waarna op basis van deze antwoorden in elf landen onderzoek werd gedaan naar kinderfilms. Daarnaast werd er op basis van een andere vragenlijst een internationaal onderzoek uitgevoerd naar de psychologische effecten van de bioscoop op kinderen. De verzamelde informatie uit dit onderzoek werd overhandigd aan een subcommissie met psychologen. Van een ander onderzoek, naar het effect van de bioscoop op het gezichtsvermogen, zouden de resultaten in 1931 gepubliceerd worden.⁴⁸

De commissie nam, na de leden te hebben gehoord, de nota aan van de grote tevredenheid met betrekking tot de uitvoering van het onderzoek naar educatieve en recreatieve films voor jongeren. De commissie was hierbij van mening dat de door het Instituut van Rome opgestelde internationale overeenkomst voor de afschaffing van tariefbelemmeringen voor educatieve films, zou helpen om de verspreiding van waardevolle films voor jongeren te bevorderen. De commissie vertrouwde er hierbij op dat dit ontwerpverdrag binnenkort van kracht zou gaan.

Naast de twee bovengenoemde kwesties werden er in de periode 1926-1930 geen andere kwesties uitgebreid behandeld en uitgewerkt tot een voorlopig ontwerpverdrag. Verschillende kwesties die aanbod kwamen tijdens de voorgaande zittingen stonden nog wel op de agenda voor toekomstige zittingen.

---

⁴⁷ LON (1930). Child Welfare Committee, Reports on 6th Session, April 1930. Geneva: LON. Geraadpleegd op 20 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

⁴⁸ LON (1930). Child Welfare Committee, Reports on 6th Session, April 1930. Geneva: LON. Geraadpleegd op 20 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

Conclusie en discussie

Deze scriptie heeft beschreven hoe de Child Welfare Committee in de periode 1926-1930 invloed uitoefende op het kinderrechtendiscours. Daarbij is gezocht naar een antwoord op de vraag welke rol de CWC speelde bij de governmentalisering van kinderrechten in de periode 1926-1930. In het eerste hoofdstuk wordt duidelijk hoe het onderwerp ‘kinderwelzijn’ een rol is gaan spelen binnen de League of Nations. Mede uit angst voor concurrentie en de wens om als humanitaire organisaties samen te werken, werd uiteindelijk een speciale commissie opgericht die zich bezig zou gaan houden met kwesties rondom het welzijn van kinderen: de Child Welfare Committee (CWC). Waar kinderen aan het begin met name geholpen werden in tijden van nood, werd er later gestreefd naar een meer continu en structureel beleid ten aanzien van het welzijn van kinderen. Om dit te kunnen realiseren, moesten kinderrechten mondiaal bestuurd worden via een zogeheten child rights governance regime.

In het tweede hoofdstuk is te lezen hoe de CWC een agendazettende rol vervulde en daarmee bijdroeg aan een governmentalisering van kinderrechten. Onderwerpen en thema's werden aan de hand van voorstellen en moties aangedragen door afgevaardigden en assessoren. De kwesties die geagendeerd werden door de commissie waren met name van juridische en morele aard met als doel de normen rondom deze kwesties te internaliseren. Echter werden er ook bepaalde aangedragen kwesties onbehandeld gelaten door de irrelevantie van het onderwerp in die tijd of als gevolg van interne discussies en verdeeldheid. Deze verdeeldheid over de relevantie van de aangedragen onderwerpen vond met name plaats als gevolg van verschillen in prioriteit en cultuur die speelden binnen de regeringen van de landen die lid waren van de CWC. De CWC nam binnen deze discussies de rol in als bemiddelaar tussen gouvernementele en niet-gouvernementele actoren. Aan de hand van consensus werd besloten welke kwesties op de agenda bleven staan en verder uitgewerkt zouden worden.

In het derde hoofdstuk wordt stilgestaan bij het begrip governmentalisering en de middelen die de CWC hiervoor tot haar beschikking had. Er werden in de loop van de jaren steeds meer kwesties langdurig op de agenda gehouden en nauwkeurig besproken en onderzocht. Met als gevolg het ontstaan en opstellen van ontwerpverdragen die wetgeving in verschillende landen heeft doen veranderen. De CWC speelde hierbij een duidelijke rol in het monitoringsproces en het verzamelen van wetenschappelijk onderbouwde kennis wat heeft bijgedragen aan een governmentalisering van kinderrechten op internationaal niveau.

Hoewel de CWC in 1939 nadat het in 1937 fuseerde met de ‘Advisory Committee on the Traffic in Women and Children’ (ACTWC) aan haar einde kwam en daardoor maar een beperkte invloed kende, waren wel al enkele mechanismen in werking die later bij de United Nations krachtiger zijn geworden (Droux, 2015). Zo heeft de agendazettende rol die de CWC gedurende de periode 1926-1930 innam, bijgedragen aan een governmentalisering van kinderrechten. Het geringe onderzoek wat gedaan is naar de CWC, focuste zich op haar belangrijke rol in het vroege begin van het ontstaan van een transnationaal governance regime voor kinderen (Droux, 2015; Droux, 2016; Fuchs, 2007a; Fuchs, 2007b; Marshall, 1999; Pedersen, 2007), maar beschreef niet haar rol bij de governmentalisering van kinderrechten. Verder onderzoek naar kinderrechten richtte zich met name op de ontwikkelingen rondom 1989. Door gebrek aan focus op de rol van de CWC in het promoten van de rechten van het kind, is deze scriptie geschreven. Er is hier een eerste aanzet gedaan tot onderzoek naar de invloed van een instituut als de CWC op het agenderen van kwesties rondom het welzijn van kinderen binnen de internationale politiek.

Op basis van de bestaande literatuur kan gesteld worden dat de zichtbaarheid van het kind als gevolg van een mondiaal discours over kinderrechten waarbij zich een zogeheten child right governance regime heeft ontwikkeld, sterk is toegenomen (Duhn, 2018; Holzscheiter et al., 2019; Smith, 2016). Hoewel in verschillende literatuur gesuggereerd wordt dat deze kinderrechten universeel zijn, lijkt dit te gemakkelijk. Zo bekritiseert Barnes (2015) het kinderrechten discours voor een te theoretische en naïeve benadering van kindewelzijn. Daarbij wordt vaak achterwege gelaten dat deze ideeën over kinderrechten hoofdzakelijk opgesteld zijn door een groep Westerse actoren (Balagopalan, 2012; Spivak, 1999; Wall, 2016) wat leidt tot een zekere Westerse dominantie. Deze mate van Westerse dominantie kan worden bevestigd in deze scriptie wanneer men ziet dat het overgrote deel van de leden van zowel de League of Nations als de leden van de CWC afkomstig zijn uit Westerse landen. Als gevolg van deze op Westerse waarden gebaseerde kinderrechten, is de vertaling naar de niet-Westerse landen moeilijker te maken wat de universaliteit van de kinderrechten doet afnemen. Gezien de opgedane kennis over de samenstelling van de CWC in deze scriptie, zou men de CWC in plaats van een commissie dat opkomt voor het welzijn van kinderen en de universele kinderrechten, eerder kunnen beschrijven als een weerspiegeling van politieke en controversiële ideologieën.

Op basis van deze scriptie kunnen we stellen dat de relatie tussen gouvernementele en niet-gouvernementele actoren rondom de spreiding van autoriteiten en macht binnen het kinderrechtdiscours dynamisch was. Zo leken kwesties aan bod te komen op momenten dat

zich bepaalde ontwikkelingen voordeden binnen de maatschappij. Echter kan de koppeling tussen historische realiteit en maatschappelijke relevantie naar aanleiding van deze scriptie niet zomaar gemaakt worden door gebrek aan kennis over deze specifieke periode. Het beperkte onderzoek naar discussies en gebeurtenissen, buiten de vergaderingen van de CWC die in deze scriptie centraal staan, kan een aanzet zijn tot uitgebreider onderzoek. Zo zou een onderzoek naar de historische realiteit in de periode 1926-1930 meer inzicht kunnen verschaffen in de beweegredenen van de keuzes die gemaakt werden rondom de verschillende al dan niet behandelde kwesties.

Referentielijst

Secundaire bronnen

- Balagopalan, S. (2012). The Politics of Failure: Street Children and the Circulation of Rights Discourses in Kolkata (Calcutta), India. In K. Hanson & O. Nieuwenhuys (Vert.), *Reconceptualizing Children's Rights in International Development: Living Rights, Social Justice, Translations* (pp. 133–151). Cambridge University Press.
<https://doi.org/10.1017/CBO9781139381796>
- Barnes, A. (2015). *Feminisms of Discontent: Global Contestations* (1ste editie). New Delhi, India: Oxford University Press.
<https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199452941.003.0006>
- Boli, J., & Thomas, G. M. (1999). *Constructing World Culture: International Nongovernmental Organizations Since 1875*. Stanford, Calif: Stanford University Press.
- Cunningham, H. (1994). "The Rights of the Child from the Mid-Eighteenth to the Early Twentieth Century", *Aspects of Education*, 50, 4–9.
- Droux, J. (2015). Children and youth: A central cause in the circulatory mechanisms of the League of Nations (1919–1939). *PROSPECTS: Quarterly Review of Comparative Education*, 45(1), 63–76. <https://doi.org/10.1007/s11125-015-9340-7>
- Droux, J. (2016). A league of its own? The league of nations' child welfare committee (1919–1936) and international monitoring of child welfare policies. In United Nations (Red.), *The League of Nations' Work on Social Issues* (pp. 89–103). UN.
<https://doi.org/10.18356/4b9f2d0b-en>
- Duhn, I. (2018). Governing Childhood. In M. Fler & V. B. Oers (Reds.), *International Handbook of Early Childhood Education* (pp. 33–46). Springer.
https://doi.org/10.1007/978-94-024-0927-7_2
- Foucault, M. (1991). Question of Method. In G. Burchell, C. Gordon, & P. Miller (Vert.), *The Foucault Effect: Studies in Governmentality* (pp. 73–86). London: Harvester, Wheatsheaf.
- Fuchs, E. (2007a). Children's rights and global civil society. *Comparative Education*, 43(3), 393–412. <https://doi.org/10.1080/03050060701556356>

- Fuchs, E. (2007b). The Creation of New International Networks in Education: The League of Nations and Educational Organizations in the 1920s. *Paedagogica Historica*, 43(2), 199–209. <https://doi.org/10.1080/00309230701248305>
- Holzscheiter, A. (2018). Affectedness, empowerment and norm contestation – children and young people as social agents in international politics. *Third World Thematics: A TWQ Journal*, 3(5–6), 645–663. <https://doi.org/10.1080/23802014.2018.1600382>
- Holzscheiter, A., Josefsson, J., & Sandin, B. (2019). Child rights governance: An introduction. *Childhood*, 26(3), 271–288. <https://doi.org/10.1177/0907568219854518>
- Knepper, P. (2011). *International Crime in the 20th Century: The League of Nations Era, 1919–1939* (1ste editie). Palgrave Macmillan London. <https://doi.org/10.1057/9780230342521>
- Marshall, D. (1999). The construction of children as an object of international relations: The Declaration of Children's Rights and the Child Welfare Committee of League of Nations, 1900–1924. *The International Journal of Children's Rights*, 7(2), 103–148. <https://doi.org/10.1163/15718189920494309>
- Pedersen, S. (2007). Back to the League of Nations. *The American Historical Review*, 112(4), 1091–1117. <https://doi.org/10.1086/ahr.112.4.1091>
- Rosenau, N., & Czempiel, E.-O. (1992). Governance without Government: Order and Change in World Politics. *Canadian Journal of Political Science/Revue canadienne de science politique*, 26(1), 212–213. <https://doi.org/10.1017/S0008423900002870>
- Sandin, B. (2011). Children and the Swedish welfare state: From different to similar. In P. S. Fass & M. Grossberg (Vert.), *Reinventing Childhood after World War II* (pp. 110–138). Philadelphia, PA: University of Pennsylvania Press.
- Save the Children (2011). *Child Rights Governance – making children's rights children's realities*. Save the Children's Resource Centre. Geraadpleegd op 8 april 2022, van <https://resourcecentre.savethechildren.net/document/child-rights-governance-making-childrens-rights-childrens-realities>
- Simons, M., & Masschelein, J. (2006). The Learning Society and Governmentality: An introduction. *Educational Philosophy and Theory*, 38(4), 417–430. <https://doi.org/10.1111/j.1469-5812.2006.00202.x>
- Sköld, J., & Osvaldsson Cromdal, K. (2019). Barnrättspolitik och vuxensyn - stabilitet och förändring i BRIS utåtriktade arbete. *Socialvetenskaplig tidskrift*, 26(2). <https://doi.org/10.3384/svt.2019.26.2.3081>

- Smith, K. M. (2016). The Government of Childhood: Discourse, Power and Subjectivity. *The Journal of the History of Childhood and Youth*, 9(1), 181–183.
<https://doi.org/10.1353/hcy.2016.0009>
- Spivak, G. C. (1999). *A Critique of Postcolonial Reason: Toward a History of the Vanishing Present*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Tomuschat, C. (1995). *The United Nations at Age Fifty: A Legal Perspective* (1ste editie). Springer.
- Tryon, J. L. (1919). The League of Nations. *Maine Law Review*, 12(7-8), 135-147.
- Wall, J. (2016). *Children's Rights: Today's Global Challenge*. London: Rowman & Littlefield Publishers.

Archief

- ACTWC Secretariat (1925). *Report submitted to the fourth ACTWC session*. ALON, ACTWC 229.
- ALON [Archives of the League of Nations] (1926). Minutes. ASDN, C 264 M 103. 1926. IV: CPE/2e session, PV.
- ALON, Card catalogue for 1933-1946, Category "SCIU". See also "Editorial. What the League of Nations Can Do for Children", *Revue internationale de l'enfant*, 3, 17 (May 1927), pp. 323-330.
- 'Convention of the Rights of the Child' (20 november 1989).
- Covenant of the League, article 23. Ghébali, "Aux origines de l'ECOSOC", p. 473.
- Jebb to Suzanne Ferrière, 20 February 1923, quoted in Breen, *Claiming Rights for Children*, pp. 3-4.
- J. Nitobé, "Report on the First Ordinary Meeting of the Committee of the IAPCW", Brussels, July 1 and 2, 1922, ALON, 1919-1927, 13B, 21012/11316/R1028.
- LON (1926). Child Welfare Committee, Reports on 1st Session, August 1926. Geneva: LON.
 Geraadpleegd op 13 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>
- LON (1926). Child Welfare Committee, Reports on 2nd Session, April 1926. Geneva: LON.
 Geraadpleegd op 13 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>
- LON (1927). Child Welfare Committee, Reports on 3rd Session, May 1927. Geneva: LON.
 Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>
- LON (1928). Child Welfare Committee, Reports on 4th Session, March 1928. Geneva: LON.
 Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

LON (1929). Child Welfare Committee, Reports on 5th Session, April 1929. Geneva: LON.

Geraadpleegd op 20 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

LON (1930). Child Welfare Committee, Reports on 6th Session, April 1930. Geneva: LON.

Geraadpleegd op 20 april 2022, van <https://archives.ungeneva.org/>

PRO, F0371/9436, W 1966. See also request of the Belgium government, 22 March 1923,

C.217.1923.XII, in ALON, 1919-1946, Section Files, Social, S 152, 7, File entitled

"Social Questions Section. Children's Welfare. Various Correspondance".

Quoted in Davies, Gwylm. *Intellectual Co-operation Between the two Wars*. London: Council for Education in World Citizenship, [1943]: 12.

'The Geneva Declaration of the Right of the Child' (26 september 1924).

Velge, H. (1978). General Secretary of the Congress, 22 January 1921, in PRO, F0371/6962.

XXVe anniversaire, 1945, p. 25. See also *Eglantyne Jebb, Founder of Save the Children*,

London, Save the Children, 1994, Information sheet 15, p. 6.